

Digitální odysea Cestovní průvodce & zápisník

۲

Jméno digitálního cestovatele:

UŽITEČNÉ KONTAKTY

Bezplatná linka pro dotazy: 800 220 044

E-mail pro dotazy: odysea@moudrasovicka.cz

www.digitalniodysea.cz

Jižní Cloud

moudrá Soyička

۲

۲

Chytrá zařízení krok za krokem

Vydejte se s námi na cestu po imaginárních zemích Spojených států technologických a v každé z nich načerpejte užitečné znalosti o ovládání chytrých telefonů nebo tabletů.

V tomto průvodci najdete všechny důležité informace z webové stránky Digitální odysea, takže si je můžete kdykoli zopakovat nebo si k nim dělat poznámky podle svých potřeb.

Nezapomeňte se zaregistrovat na www.digitalniodysea.cz, kde najdete kompletní online kurz Digitální odysea, včetně vědomostních kvízů po každém probraném tématu. Na konci vás čeká závěrečná zkouška a čestný titul Digitální světoobčan jako důkaz zvládnutí digitálních základů.

Nejvíc se toho ale stejně naučíte praktickým používáním telefonu.

Držíme palce a přejeme, ať vám chytrý telefon dělá jen samou radost!

Obsah

6 / Smartistán

Každý obyvatel Smartistánu má chytrý telefon a ví, jak s ním zacházet tak, aby mu byl co nejvíce k užitku. Během své cesty touhle zemí se naučíte, jak telefon funguje, jak si ho zabezpečit nebo jak nastavit jeho základní funkce.

20 / Volánie

۲

Jak se do Volánie volá, tak se z Volánie ozývá. Naučíte se tu, jak si zavolat z chytrého telefonu, uložit kontakt do telefonního seznamu anebo jak uskutečnit videohovor. Po návštěvě téhle země pro vás bude volání úplná brnkačka.

23 / Pobřeží textoviny

Posílat a přijímat textové zprávy není nic složitého. Chytrý telefon zprávy řadí do přehledných konverzací, takže vždycky vidíte, s kým si píšete a o čem jste si psali v minulosti. V zemi Pobřeží textoviny ovládnete všechny SMS dovednosti.

26 / Fotografická republika

Určitě si ještě pamatujete fotoaparáty, do kterých se vkládal film. V jednu dobu je nahradily kompaktní digitální fotoaparáty. A dnes se většina fotek pořídí pomocí chytrého telefonu. Ve Fotografické republice se naučíte, jak používat aplikaci Fotoaparát a kde si prohlížet, upravovat nebo sdílet pořízené snímky.

29 / Internetovy ostrovy

Obyvatelé Internetových ostrovů spolu často a rádi komunikují přes internet. Vy se od nich naučíte, jak se dá na internet připojit a proč je to pro fungování chytrého telefonu důležité.

34 / San Messengero

V zemi San Messengero se naučíte užitečnému umění posílat rychlé vzkazy a vést videohovory přes šikovné aplikace. Potřebujete jen internetové připojení. Žádné další náklady!

36 / Mailorca

Na Mailorce už dávno nehází dopisy do poštovní schránky. Všechnu rozsáhlejší korespondenci řeší přes elektronické dopisy, tzv. e-maily. Naučte se obsluhovat svoji e-mailovou schránku, přijímat e-maily a odesílat je.

38 / Éšopovy ostrovy

۲

Na Éšopových ostrovech si lidé kupují všechno v internetových obchodech neboli e-shopech (z anglického: elektronický obchod). Naučte se, jak nakupovat z pohodlí domova a bezpečně.

40 / Sekuritánsko

V Sekuritánsku vás naučí, jak se ve světě mobilního internetu pohybovat bezpečně. Telefon nebo tablet je osobní věc se spoustou soukromých informací, které se nesmí dostat do nepovolaných rukou.

44 / Mapaland

Mapaland je země, kde mají úplně každý detail zakreslený do map. A protože mají mapy tak dokonale zpracované, dokáží podle nich najít všechno, co potřebují. Vy se to naučíte taky. Na mapách ve svém telefonu najdete vždycky cestu, takže už jen tak nezabloudíte.

48 / Sociálsko

Vypadá to, že lidé v zemi Sociálsko před sebou nemají žádná tajemství. Komunikují spolu přes různé sociální sítě a sdílejí spolu myšlenky, fotky i videa. Naučí vás, jak si ze sociálních sítí vzít to nejlepší a naopak se vyhnout všemu rizikovému.

50 / Aplikaland

Co aplikace, to jedna užitečná nebo zábavná služba. Aplikace vidíte na displeji telefonu jako malé čtverečky. Když na ně kliknete, můžete začít službu využívat. Třeba si najít něco v jízdním řádu, nechat si přeložit text z cizího jazyka nebo si zahrát hru. V Aplikalandu se naučíte, jak si aplikace stahovat do telefonu a pracovat s nimi.

53 / Jižní Cloud

V téhle zemi je hodně mraků. Naštěstí nejsou dešťové, ale datové. V mracích dat jsou bezpečně uloženy fotky, kontakty a další užitečné informace, které si tam zálohují majitelé telefonů z celého světa. Poznejte kouzlo cloudu a bude se vám klidněji spát.

54 / Bankina Vato

۲

V zemi jménem Bankina Vato je sice spousta bank, ale kromě zaměstnanců do nich skoro nikdo nechodí. Naučíte se tu, jak jednoduše nakládat se svými financemi, aniž byste kvůli tomu museli chodit do banky nebo na poštu.

Smartistán

Smartistán

Každý obyvatel Smartistánu má chytrý telefon a ví, jak s ním zacházet tak, aby mu byl co nejvíce k užitku. Během své cesty touhle zemí se naučíte, jak telefon funguje, jak si ho zabezpečit nebo jak nastavit jeho základní funkce.

Ð

Chytrý telefon

Tlačítkový telefon

Rozdíl mezi chytrým a "tlačítkovým" telefonem

Rozdíly jsou jak ve funkčnosti, tak ve velikosti.

Klasický tlačítkový telefon

 Slouží převážně k volání a posílání textových zpráv. Má k dispozici tlačítkovou klávesnici pro ovládání telefonu a menší displej.

Chytrý telefon

۲

- Má sice také pár tlačítek, ale ty slouží pouze k zamknutí telefonu nebo ke zvýšení či snížení hlasitosti. Pokud chcete ovládat další funkce telefonu. např. vytočit telefonní číslo. ťukáte na číslice zobrazené na velkém displeji.
- Chytrý telefon je větší, čitelnější a má větší paměť než telefon tlačítkový.
- Součástí je i fotoaparát a kamera, díky nimž můžete pořizovat kvalitní fotografie a videa.
- Na chytrém telefonu můžete kromě volání a psaní SMS využít i různé druhy užitečných aplikací. Aplikace mají rozmanité funkce. Hodí se pro práci, pro posílání fotek, pro sledování videa, pro zábavu... zkrátka výběr je obrovský. Spousta aplikací je navíc ZDARMA.

- Chytrý telefon funguje také jako navigátor. Můžete používat samostatnou navigaci nebo mapovou aplikaci s navigací. Přesnost je velmi vysoká, a proto lze navigační funkce používat v autě, při chůzi nebo na kole.
- Užitečná je i možnost používat internet v telefonu, a to nejen k vyhledávání informací. Díky prostornému displeji a možnosti si zvětšit text, je v chytrém telefonu vše čitelné.
- Slabší stránkou chytrého telefonu může být křehký displej, ale ten se dá ochránit bezpečnostním sklíčkem nebo obalem. Oproti tlačítkovému telefonu se mu rychleji vybíjí baterie, ale to je logické vzhledem k množství funkcí, které chytrý telefon zvládá.
- Pomocí chytrého telefonu si můžete objednat nákup až domů, přečíst si e-maily, noviny, najít si dopravní spoj, přihlásit se do internetového bankovnictví nebo používat aplikaci Záchranka, která vám pomůže zavolat si pomoc v případě nouze. Možností využití je ale mnohem více.

Ikony v chytrých telefonech

Při práci s chytrými telefony nebo tablety se budete setkávat s ikonami. To jsou malé grafické symboly, které reprezentují určitou funkci, aplikaci nebo typ souboru. Ikony šetří místo. Místo toho, aby byly funkce popsány textově, vyjádří se malou ikonkou. Když na ni ťuknete, dostanete se k příslušné nabídce. V přehledu níže najdete různé varianty nejčastěji používaných ikon.

Nastavení	↓ †↓	\$	X	$\bigcirc$	()	
Nabídka	•••	•				
Zpět	$\leftarrow$	←	$\langle \rangle$	<	ţ,	
Hledat	68		Q		Q	
Účet		Do		PH	8	
Synchronizace		ţ	$\overset{\circ}{\overset{\circ}{}}$	$\mathbf{G}$	Ø	
Sdílení	<	$\sim^{\circ}_{\circ}$				
Přidat	+	+	+	ot		
Odstranit	Û	$\bigotimes$	$\Diamond$	×	0	
Upravit		4		Ø	$\bigcirc$	
Stáhnout	4	$\overline{\mathbf{h}}$	$\langle \mathbf{r} \rangle$			

۲

www.sovička

۲

Smartistán

	Android	iOS
Wi-Fi		?
Mobilní data		((4))
Bluetooth	*	*
Režim letadlo		→
NFC		))))
Zvuk a zvonění / vibrace		
Automatické otočení		
Baterka / Svítilna		
Úsporný režim / Ultra úsporný režim		
Skenovat QR kód		

Vaše poznámky:

۲

۲

8

Operační systémy

Operační systém (OS) je něco jako mozek chytrého telefonu, bez kterého by nemohl fungovat. Běžné operační systémy jsou Android (Google), iOS (Apple) a Windows Phone (Microsoft).

Co je Android

Android je jméno jednoho z OS používaných na tabletech, chytrých telefonech (angl. smartphone) a dalších zařízeních. Většinou od značek Samsung, Huawei, Xiaomi, Honor či nová Nokia. Obrázky z tohoto systému budou dále označovány symbolem ().

۲

Co je iOS (Apple)

iOS, dříve iPhone OS, je mobilní operační systém, který byl vytvořen společností Apple Inc. Tento operační systém je používaný na na chytrých telefonech Apple. Obrázky z tohoto systému budou dále označovány symbolem ().

Co je úložiště

Úložiště je paměť telefonu, kam se ukládají informace v podobě fotografií, kontaktů, aplikací, služeb a podobně. Jedno zařízení může mít více uložišť.

Google účet s Androidem

Abyste si do telefonu s operačním systémem Android mohli stahovat (nahrávat) aplikace nebo automaticky zálohovat kontakty a fotky, musíte si ho propojit s tzv. Google účtem. Ten si jednoduše vytvoříte na stránce www.google.cz Jakmile se ke svému účtu na telefonu přihlásíte (zadáte uživatelské jméno a heslo) a nastavíte tzv. synchronizaci, vše začne fungovat.

 $(\mathbf{0})$

Google disk

Google disk je webové úložiště dat, neboli "cloud" (česky: mrak), které vám umožňuje uložit si data mimo váš telefon, takže o ně nepřijdete ani při ztrátě přístroje. Vaše data (fotky, kontakty, dokumenty) na Google disku jsou přístupné z různých zařízení (chytrý telefon, tablet, notebook). Stačí jen internetové připojení.

Google fotky

Všechny vaše fotky jsou bezpečně zálohovány a uspořádány, abyste je mohli snáze vyhledat a sdílet.

Google kontakty

Své kontakty si můžete synchronizovat pro více zařízení (telefon, tablet, počítač), pokud je vlastníte. Když pak některý kontakt upravíte na jednom zařízení, změní se všude.

Google Play

Google Play je virtuální obchod s aplikacemi a službami pro chytré telefony a tablety s Androidem. Pozor, některé aplikace a služby jsou dostupné zdarma, zatímco jiné jsou placené!

Vaše poznámky:		

۲

Apple ID účet

Apple ID nabízí podobné služby pro iPhone jako Google účet pro Android. Velkou výhodou Apple ID je především zvýšení zabezpečení vašeho zařízení. V případě, že máte svoje Apple ID, je daleko těžší se dostat k vašim datům díky vícevrstvé ochraně. Pomocí Apple ID se dá také vyhledat ztracené zařízení.

۲

Apple Store

Apple Store slouží k instalaci aplikací, které ve svém telefonu potřebujete. Ať už jsou to aplikace umožňující používání internetového bankovnictví, úpravy fotek nebo online komunikaci.

۲

iCloud

iCloud je, podobně jako Google disk, webové úložiště dat, neboli "cloud" (česky: mrak), které vám umožňuje uložit si data mimo váš telefon.

Chytrý telefon / tablet

Tablety a chytré telefony jsou dotyková mobilní zařízení s širokými možnostmi použití. Nabídku jejich funkcí lze snadno doplňovat stahováním nových aplikací (služeb). Do svého zařízení si tedy můžete nahrát jen ty aplikace a služby, které potřebujete.

Popis tabletu a telefonu

Chytrý telefon se vyznačuje tím, že celou jeho plochu zabírá velký dotykový displej, přes který se telefon ovládá. Přesto najdeme na telefonu pár základních tlačítek a dalších výstupů či kamer.

Rozdíl mezi chytrým telefonem a tabletem

Hlavní rozdíl mezi chytrým telefonem a tabletem je ve velikosti displeje. Telefon je menší, aby se s ním dalo dobře telefonovat a vešel se do kapsy nebo do kabelky, kde ho máte stále při sobě. Tablet je naopak větší, takže se na něm lépe pracuje s dokumenty nebo elektronickou poštou, a více se hodí také třeba pro čtení na internetu, hledání na mapách nebo k prohlížení fotek. Na druhou stranu se s tabletem hůře telefonuje. V ostatních funkčnostech se ale tablet od chytrého telefonu téměř neliší a lze je považovat za totožné.

Karty v telefonu

SIM karta

۲

- SIM karta slouží k identifikaci uživatele mobilního telefonu v telefonní síti. SIM kartu vydává mobilní operátor a je s ní svázáno telefonní číslo i telefonní služby.
- Bez SIM karty v telefonu nelze telefonovat.
- Vložením SIM karty do telefonu se zpřístupní všechny služby, které má uživatel u operátora nasmlouvané a aktivované. Telefonní číslo není tedy svázáno s telefonem, ale se SIM kartou.
- SIM karta dává uživateli možnost snadno vyměnit telefon. Stačí SIM kartu ze starého telefonu vyjmout a vložit do nového. S jejím přendáním to ale není zase tak úplně jednoduché. Výrobci telefonů postupně zmenšují prostor pro SIM kartu, aby ušetřili potřebné místo a mohli tak mít co nejmenší telefon. Operátoři s tím v dnešní době již počítají a vyrábí SIM kartu, kterou lze jednoduchou úpravou vyloupnout do požadované velikosti. Pokud máte starší SIM kartu, budete možná muset při koupi nového telefonu navštívit prodejnu operátora a SIM kartu si nechat vyměnit.

SD karta

۲

- SD karta není narozdíl od SIM karty tak důležitá. Do některých telefonů dokonce SD kartu ani nelze vložit.
- SD karta rozšiřuje paměť (úložiště) telefonu a dává tak uživateli možnost mít v telefonu uloženo více dat (fotek, videí, dokumentů).
- Výrobci postupně zmenšují velikost slotu (otvoru) pro SD kartu, a tak není vždy úplně jednoduché kartu přenést ze starého do nového telefonu.
- Často si uživatelé na SD kartu ukládají fotky a hudbu, aby pak snadno tato data přenesli do nového telefonu. U většiny zařízení nelze na SD kartu instalovat aplikace.

Vaše poznámky:

۲

Nastavení telefonu

Jas displeje

Čím větší jas displeje nastavíte, tím telefon více svítí a je na něm lépe vidět obsah. Nicméně více jasu znamená také větší spotřebu baterie. Některé telefony jsou proto vybaveny i světelnými senzory, které umí jas měnit automaticky dle okolních světelných podmínek. Na slunci potřebujete mít více jasu, aby byl displej dobře čitelný, v šeru temné místnosti je naopak jasu potřeba méně. Nastavení jasu displeje najdete v **Nastavení**, nejčastěji na záložce s názvem **Obrazovka, Zobrazení a jas** či **Nastavení displeje**.

	,	4		< Úroveň jas	u
Vodafone CZ 🗢 21: Nastavení Zobraze	40 @ Ø 42 % 🗐	Vodafone CZ 🗢 21	:48	Automatický jas	
		True Tone		•	
9:41	9:41	Displej iPhonu můžete nasta přizpůsobování podle světel Dosáhnete tak konzistentníh na prostředí.	avit na automatické Iných podmínek v okolí. no podání barev bez ohledu	Jas displeje zůstane konstantní.	
		Night Shift	22:00 až 7:00 >		
Světlý	Tmavý				
$\checkmark$	$\bigcirc$	Uzamčení	1 minuta >		
Automaticky		Probudit zvednutím			
JAS		Velikost textu	>		
* <u> </u> 0		Tučný text			
True Tone					
Displej iPhonu můžete nastav přizpůsobování podle světelr	vit na automatické ných podmínek v okolí.	NASTAVENÍ DISPLEJE			
Dosáhnete tak konzistentníh na prostředí.	o podání barev bez ohledu	Zobrazení	Standardní >		
		Nastavte zobrazení na iPhor	nu. Zvětšené zobrazuje větší		
Night Shift	22:00 až 7:00 >	oviadaci prvky. Standardni p	Jojnio vise obsanu.		•

۲

Vaš	śe po	zná	mky	<i>/</i> :															
					 	_													
					 	_													
					 	_													
					 	_													
					 	_													
~																			

۲

0,0KB/s \$ ⊙ ₊ııl 奈 55

۲

12:52

Na většině telefonů existuje i rychlé nastavení jasu – prstem přejedete na ploše zdola nahoru, a rozbalí se vám navigace, kde si jas nastavíte buď na vyšší nebo nižší hodnotu, viz obrázek. U novějších modelů iPhonu je třeba prstem přejet z pravého horního rohu směrem dolů.

۲

۲

V nastavení chytrého telefonu lze zvětšit písmo pro lepší čtení textu. Již při nastavování písma vidíte, jak velká písmena budou.

Nastavení velikosti textu v chytrém telefonu s Androidem najdete tady: Nastavení (ozubené kolečko) > Displej/obrazovka > Velikost písma

Na iPhonu přejděte do **Nastavení** > **Zpřístupnění** > **Displej a velikost textu**. Klepnutím na Větší text zobrazte volby pro zvětšení textu. Přetáhněte posuvník na požadovanou velikost písma. Dále máte možnost nastavit Tučný text nebo třeba Vyšší kontrast.

7pět Displei a velikost tev	ctu
Tučný text	
Větší text	Zapnuto >
Tvary tlačítek	
Štítky Zapnuto/Vypnuto	$\bigcirc \circ$
Snížit průhlednost	$\bigcirc$
Zlepší na některých pozadích čitelnost omezením průsvitnosti a rozostření.	a kontrast
Vyšší kontrast	
Zvýší barevný kontrast mezi popředím a pozadím aplikace.	
Odlišit bez barvy	
Nahrazuje prvky uživatelského rozhran předávají uživateli informace čistě pom jinými alternativami.	lí, které nocí barvy,
Chytrá inverze	

Režim spánku

Další užitečnou funkcí je nastavení doby, za kterou se má v případě vaší nečinnosti vypnout displej, případně automaticky uzamknout telefon. V základu bývá přednastavena velmi krátká doba, což sice šetří spotřebu baterie, ale není to praktické, když třeba čtete zprávu nebo něco hledáte v telefonu. Toto nastavení najdete na Androidu opět na záložce s názvem **Obrazovka, Zobrazení a jas** či **Nastavení displeje**.

3:46 🛆	0,0KB/s 🕸 🗇 📶 🛜 🖸	⊃ 13:45 💩	0,1KB/s 🖇 🛈 االلہ 🤶 💽
< Zamyk	ací obrazovka	< Zamyk	ací obrazovka
NASTAVENÍ ZAMYK	ACÍ OBRAZOVKY	NASTAVENÍ ZAMYK	ACÍ OBRAZOVKY
Režim spánku	Doba nečinnosti: 30 sekund	Režim spánku	Doba nečinnosti: 30 sekund
Probudit displej poklepáním	dvojitým	Re	žim spánku
Tato funkce je dos použití Výchozího tématu.	tupná pouze při nebo Klasického	15 sekund	
		> 30 sekund	
Rozsvítit Zamył při novém ozná	ací obrazovku mení	1 minuta	
Režim Zakrytí d Zamkněte nebo od	ispleje emkněte telefon	2 minuty	
displeje		5 minut	
		10 minut	
ZAWIYKACI UDRAZU	VVKA	Nikdy	
Informace o vla obrazovce	stníkovi na Zamyk.		7rušit
Tato zpráva bude z obrazovce	obrazena na Zamykací		Liver

Na iPhonu najdete Režim spánku v Nastavení > Zobrazení a jas > Uzamčení. Zde si můžete nastavit, po jak dlouhé době nečinnosti telefonu se vám automaticky vypne.

۲

۲

Režim nízké spotřeby

Se zapnutým režimem nízké spotřeby váš telefon vydrží na jedno nabití déle. Tato funkce omezuje například stahování e-mailů, některé vizuální efekty nebo aktualizaci aplikací na pozadí.

Výhodou je znatelně pomalejší vybíjení telefonu, avšak to s sebou nese i jednu nevýhodu. Některé akce či aktualizace mohou trvat delší čas. Navíc nemusí fungovat některé funkce, dokud režim nízké spotřeby nevypnete.

Tuto možnost najdete v **Nastavení > Baterie** a zde můžete režim nízké spotřeby vypnout nebo zapnout.

Vodatone CZ 🗢 21:50	
Nastavení Baterie	
Stav baterie	
Režim nízké spotřeby	
Režim nízké spotřeby dočasně omez pozadí, například stahování souborů iPhone opět úplně nenabijete.	uje aktivitu na a pošty, dokud
Kondice baterie	Servis >
Posledních 24 hodin Po	sledních 10 dní
Posledních 24 hodin Po Naposledy nabito na 60 % 17:41	sledních 10 dní
Posledních 24 hodin Po Naposledy nabito na 60 % 17:41	sledních 10 dní
Posledních 24 hodin Po Naposledy nabito na 60 % 17:41 STAV BATERIE	sledních 10 dní
Posledních 24 hodin Po Naposledy nabito na 60 % 17:41 STAV BATERIE	sledních 10 dní
Posledních 24 hodin Po Naposledy nabito na 60 % 17:41 STAV BATERIE	sledních 10 dní 100 % 50 % 0 %
Posledních 24 hodin Po Naposledy nabito na 60 % 17:41 STAV BATERIE AKTIVITA	sledních 10 dní 100 % 50 % 0 % 60 mir

۲

Nastavení zvuků

۲

Ovládání zvuků najdete v **Nastavení**, nejčastěji na záložce s názvem **Zvuky a vibrace**. Zde si můžete nastavit hlasitost, zvuk a intenzitu vibrací pro příchozí hovor a SMS, a také jiné zvuky, třeba budík.

Vodafone CZ 🗢 21:58	֎ Ø 42 % ■
🕻 Nastavení 🛛 Zvuky a hap	tika
VIBRACE	
Vibrace při zazvonění	
Vibrace v tichém režimu	C
ZVUK VE SLUCHÁTKÁCH	
Bezpečnost sluchátek	)
ZVONĚNÍ A VÝSTRAHY	
ZVONĚNÍ A VÝSTRAHY	(1)
ZVONĚNÍ A VÝSTRAHY	
ZVONĚNÍ A VÝSTRAHY Měnit tlačítky Hlasitost zvonění a upozornění lze hlasitosti.	ر این
ZVONĚNÍ A VÝSTRAHY Měnit tlačítky Hlasitost zvonění a upozornění lze hlasitosti. ZVUKY A VIBRACE	ر پار د e upravit tlačítky
ZVONĚNÍ A VÝSTRAHY Měnit tlačítky Hlasitost zvonění a upozornění lze hlasitosti. ZVUKY A VIBRACE Vyzvánění	e upravit tlačítky Osvětlení
ZVONĚNÍ A VÝSTRAHY Měnit tlačítky Hlasitost zvonění a upozornění lze hlasitosti. ZVUKY A VIBRACE Vyzvánění Zvuk SMS	e upravit tlačítky Osvětlení Bambus

۲

Zamykání telefonu

Zamykání obrazovky slouží zejména k ochraně dat v telefonu. Jde o to, aby se vaše osobní kontakty, důvěrné zprávy či fotografie nedostaly do nepovolaných rukou. Případně aby z telefonu někdo nechtěně nevolal, nepsal zprávy nebo nenakupoval v e-shopu. To se může stát jak vám, tak třeba dětem, které se k telefonu dostanou.

Telefon se dá zamknout hned několika způsoby. Prvním zámkem je **PIN**, který je vyžadován vždy po probuzení telefonu. Funguje podobně jako PIN kód u SIM karty, který je ale vyžadován při zapnutí telefonu.

PIN kód telefonu si můžete nastavit jiný, než je PIN vaší SIM karty. Telefon ale můžete zamknout i **grafickým znakem**, kdy pro odemknutí musíte pospojovat tečky do vámi zvoleného útvaru.

Některé novější telefony vybavené **čtečkou** otisků prstů (Touch ID) či rozpoznáním tváře (Face ID) můžete zabezpečit biometrickými údaji jako je otisk prstu nebo rozpoznání obličeje.

Kód či grafický znak si dobře zapamatujte. Pokud ho totiž zapomenete, telefon se bude muset obnovit do továrního nastavení (tzn. do stavu při prvním spuštění) a vše, co bylo v telefonu uloženo, se smaže. To je pojistka, aby se data nedostala k nepovolaným osobám. Pokud tedy data nebudete mít zálohovaná na Google disku nebo na SD kartě, o vše z telefonu přijdete. Je možné používat telefon i bez nastavení kódu, z hlediska bezpečnosti to však nedoporučujeme.

V případě ztráty nebo odcizení telefonu doporučujeme ihned **blokovat SIM** kartu u vašeho operátora.

Důležité!

۲

Na čísla IZS (policie, hasiči a záchranka) lze volat i ze zamčeného telefonu. Stačí se dotknout nápisu **Krizová situace** na zamčené obrazovce.

۲

۲

Rychlé nastavení – Android

Otevření Rychlého nastavení

Přejeďte prstem z horní části obrazovky dolů. Chcete-li zobrazit všechna Rychlá nastavení, přejeďte dolů ještě jednou. Pokud se všechny ikony na displej nevejdou, listujte stránkami přejížděním prstem zprava doleva.

Zapnutí nebo vypnutí fukce

Krátký dotek: Vypne nebo zapne funkci. Zašedlé ikony signalizují, že je funkce vypnutá. Dlouhé podržení: Otevře se nastavení a více možností. Např. dlouhé podržení ikony pro Wi-Fi otevře seznam dostupných sítí.

۲

~	Vaše poznámky:	

۲

۲

Rychlé nastavení – iOS

Otevření Rychlého nastavení

Na iPhonech s Face ID: Od pravého horního okraje obrazovky přejeďte prstem dolů. Chcete li Ovládací centrum zavřít, přejeďte zdola nahoru. Na iPhonech s tlačítkem: Od dolního okraje obrazovky přejeďte prstem nahoru.

Zapnutí nebo vypnutí fukce

Krátký dotek: Vypne nebo zapne funkci. Zašedlé ikony signalizují, že je funkce vypnutá. **Přitlačení:** Otevře se nastavení a více možností. Např. přitlačení ikony pro fotoaparát zobrazí volbu různých režimů (Pořídit selfie, Nahrát video atd.)

Vaše poznámky:	

۲

۲

۲

😐 Digitální odysea

Vaše poznámky:	

moudrá sovička

Volánie

Jak se do Volánie volá, tak se z Volánie ozývá. Naučíte se tu, jak si zavolat z chytrého telefonu, uložit kontakt do telefonního seznamu anebo jak uskutečnit videohovor. Po návštěvě téhle země pro vás bude volání úplná brnkačka.

۲

Druhy volání

Chytrý telefon nabízí hned několik možností, jak telefonovat. První z nich je klasické telefonování **přes telefonní síť.** Telefonní hovor je pak účtován dle sazeb operátora. Další možností je telefonování za pomoci aplikací neboli messengerů (WhatsApp, Viber, Skype atd.), které umožňují uživateli komunikovat **přes internet.** Hovor přes internet má výhodu v tom, že není zpoplatněn (zpoplatněno je pouze internetové připojení). Kvalita hovoru je závislá na kvalitě internetového připojení.

Volání kontaktu z telefonního seznamu

Chytrý telefon nabízí funkci telefonního seznamu, kde naleznete všechny své uložené kontakty. Tento telefonní seznam najdete v telefonu nejčastěji pod názvem Kontakty nebo pod ikonkou sluchátka. Zde si vyberete kontakt, a poté se vám nabídnou možnosti, zda chcete dotyčnému člověku zavolat, napsat SMS zprávu, uskutečnit videohovor nebo jen upravit kontaktní údaje.

Vodafone CZ 🗢 22:00 @ 2 41 % 💽	14:36 23,4KB/s 🕸 🖉	adl 🔶 (
Kupiny Kontakty +	Nedávné Kontakty	
λ Hledat	9. 46 kontaktů	
ombay Jídlo A	Importování kontaktů ze SIM karty	×
etr Bartošek	Všechny kontakty $ \smallsetminus $	
аrbora F G H	Můj profil	
eata		
l Bořivoj N	8 Moje skupiny	>
an Bubeníček		
Sanán s	Oblíbené	
Rohumil W	B Rodiče	
	A A C C C C C C C C C C	
Bořek #	Set v praci	
′ubař Barrandov		
Strejda Bohumil	A	
Historie Kontakty Číselník Záznamník	Alena	A
	Aleš	

۲

۲

Ukládání kontaktů

Abyste si nemuseli pamatovat všechna telefonní čísla na své známé, telefon nabízí možnost telefonního seznamu. Jsou tři možnosti, kam telefonní číslo uložit.

- První z nich je na SIM kartu.
   Pokud si telefonní čísla uložíte na SIM kartu, dává vám to možnost snadného přenesení. Když si pak koupíte nový telefon, pouze do něj ze starého přístroje přendáte SIM kartu a všechny kontakty uložené na kartě máte okamžitě k dispozici.
- Druhou možností je uložit kontakt do paměti telefonu. Kontakt uložený v telefonu má výhodu, že k němu lze snadno připojit fotografii a doplnit jej o různé rozšiřující informace, jako je datum narození, adresa apod. Nevýhodou je, že v případě rozbití telefonu o uložená data přijdete.

۲

 Třetí možností je pak kontakt uložit na vzdálený účet, který je svázán s telefonem. Například na Google účet, jedná-li se o telefon s Androidem, nebo na Apple účet, jedná-li se o telefon s iOS. Výhoda uložení kontaktu do vašeho vzdáleného účtu je ta, že se kontakty neukládají pouze do telefonu, ale zároveň na internet do vzdáleného úložiště, tzv. cloudu. K takto uloženým kontaktům pak máte po přihlášení k účtu přístup i z počítače nebo z jiného telefonu. Výhoda je, že o kontakty nepřijdete, ani když telefon ztratíte. Je potřeba si ale pamatovat heslo ke Google/Apple účtu.

Vodafone CZ 🗢 22:00	🕑 🖉 41 % 🔳 '	📲 Vodafone CZ 奈	22:07	@ 🛱 41 % 🔳
Skupiny Kontakty	(+)	Claurin	Kanstalster	1
Q Hledat	7	Zrušit	Nový kontakt	Hotovo
l i				
ombay Jídlo	A B C			
Petr Bartošek	D E			
Barbora	G H			
Beata	J K L		Přidat fotku	
Bořivoj	M N O	Jméno		
an Bubeníček	P Q R	Příjmení		
Banán	S T U	Firma		
Bohumil	w x			
Bořek	z #	🕂 přidat tele	fon	
Zubař Barrandov				
Strejda Bohumil		• • · · ·		

۲

Videohovor

Abyste mohli uskutečnit videohovor, potřebujete pevné nebo mobilní připojení k internetové síti nové generace a dobrý signál. Jednou ze sítí nových generací je například LTE, která dokonce nabízí videohovory ve vysoké kvalitě, tzv. HD video (HighDefinition video). Videohovory jsou ale účtovány dle jiných sazeb a bývají znatelně dražší než obyčejný hovor. Výhodnější alternativou je použít některou z aplikací poskytujících bezplatné videohovory, které jsou uskutečňovány přes internet, např. WhatsApp, Viber, Skype. O těchto aplikacích se dozvíte více později.

Vaše poznámky:

۲

۲

۲

۲

Pobřeží textoviny

۲

Posílat a přijímat textové zprávy není nic složitého. Chytrý telefon zprávy řadí do přehledných konverzací, takže vždycky vidíte, s kým si píšete a o čem jste si psali v minulosti. V zemi Pobřeží textoviny ovládnete všechny SMS dovednosti.

Psaní a čtení SMS

Další ze základních funkcí každého chytrého telefonu jsou textové neboli SMS zprávy (z anglického Short Message Service). SMS zprávy se na chytrém telefonu ve většině případů zobrazují v režimu **konverzace**. To znamená, že po přijetí SMS vidíte také předchozí komunikaci s daným člověkem, což se může hodit pro připomenutí, o čem byla řeč. Na SMS zprávu můžete v okně konverzace rovnou **odpovědět**.

Zprávu SMS můžete kdykoliv ze zařízení **odstranit** tím, že kliknete na její detail a vyberete možnost "odstranit". Na detail se většinou dostanete klepnutím na text zprávy nebo delším podržením zprávy. Nicméně mazání zpráv není vůbec nutné. V chytrém telefonu textová data nezabírají téměř žádnou paměť, a proto je v klidu můžete ponechat v telefonu.

Android

Pro otevření zpráv stačí kliknout na ikonku Zprávy. Zde máte všechny konverzace s vašimi kontakty, a to včetně historie zpráv s nimi.

Napsání SMS

Klikněte na jméno osoby, které byste chtěli napsat. Pokud jste si s ní ještě nepsali, vytvořte novou konverzaci kliknutím na ikonku "+" v pravém dolním rohu.

😐 Digitální odysea

Pro napsání zprávy klikněte do políčka s textem **Textová zpráva** a začněte psát. Pro odeslání klikněte na šipku vedle textového pole a zpráva se odešle.

۲

sovička

Smazání SMS

- 1. Klikněte a přidržte prstem zprávu, kterou chcete vymazat.
- 2. Zpráva se označí fajfkou a dole v rohu se objeví ikona Odpadkového koše.
- 3. Kliknutím na ikonu koše potvrdíte smazání zprávy.

iPhone

۲

Pro otevření zpráv stačí kliknout na ikonku Zprávy. Zde máte všechny konverzace s vašimi kontakty, a to včetně historie zpráv s nimi.

Pokud vaše odchozí zprávy mají zelené pozadí, znamená to, že zprávy byly odeslané přes klasickou síť operátora (zpoplatněno). Pokud je pozadí modré, zpráva byla poslána přes internetové připojení (data/wifi) a není operátorem účtována. K tomu dochází při konverzaci mezi iPhone telefony, pokud oba mají zapnuté iMessage a jsou připojeny k internetu.

Napsání SMS

Klikněte na jméno osoby, které byste chtěli napsat. Pokud jste si s ní ještě nepsali, vytvořte novou konverzaci kliknutím na ikonku s tužkou v pravém horním rohu.

Pro napsání zprávy klikněte do políčka s textem **Textová zpráva** a začněte psát. Pro odeslání klikněte na šipku vedle textového pole a zpráva se odešle.

/	Vaše poznámky:	_
		_
		-
		-

۲

۲

Vaše poznámky:

Smazání SMS

- 1. Klikněte a přidržte prstem zprávu, kterou chcete vymazat.
- 2. Vyberte možnost Další...
- 3. V levé části displeje zaklikněte kolečka u zpráv, které chcete smazat. Pokud byste se rozhodli zprávu nemazat a ponechat ji, stačí znovu kliknout na kolečko vedle zprávy, a zpráva tak nebude vybrána pro smazání. Nakonec klikněte na Koš v levém dolním rohu displeje pro smazání všech vybraných zpráv.

۲

۲

Fotografická republika

Určitě si ještě pamatujete fotoaparáty, do kterých se vkládal film. V jednu dobu je nahradily kompaktní digitální fotoaparáty. A dnes se většina fotek pořídí pomocí chytrého telefonu. Ve Fotografické republice se naučíte, jak používat aplikaci Fotoaparát a kde si prohlížet, upravovat nebo sdílet pořízené snímky.

Ð

Fotoaparát

۲

Velký displej chytrého zařízení oceníte při prohlížení fotek. Dnešní telefony mají tak kvalitní fotoaparát, že téměř nahradily kompaktní přístroje. Telefon máte navíc stále při sobě, takže snadno zachytíte zajímavé okamžiky.

Pořízení fotografie

Fotoaparát naleznete zpravidla na zadní straně telefonu. Často je telefon vybaven také předním fotoaparátem, který využijete při videohovorech nebo pokud chcete vyfotit vlastní portrét, tzv. selfie (čteme: selfí).

Pořízení fotografie je velice snadné. Spusťte aplikaci Fotoaparát, která je již v každém telefonu nainstalovaná, stejně jako třeba aplikace Zprávy či Kontakty. Jedná se o takzvanou základní aplikaci.

Uživatelské rozhraní aplikace je velice podobné jako u kompaktního fotoaparátu, kdy je téměř přes celou obrazovku zobrazen živý náhled. Telefon namiřte na objekt, který chcete vyfotografovat, a zmáčkněte symbol spouště. Hotovo, to je vše.

Pokud máte zapnuté zvuky, telefon vydá i zvuk napodobující cvaknutí závěrky klasického fotoaparátu. Fotografii pak naleznete v aplikaci Galerie/Fotky, kde uvidíte všechny své pořízené fotografie a můžete je tam i upravovat.

Pořízení videa

Pokud chcete natočit video, postup je obdobný s tím, že místo na bílý symbol spouště kliknete na červený symbol pro záznam videa. Některé telefony je třeba přepnout do režimu pro pořízení videozáznamu, většinou se jedná o režim s názvem "Video".

۲

Galerie / Fotky

Prohlížení fotek a videí (Galerie)

Všechny pořízené fotografie a natočená videa naleznete v základní aplikaci Galerie / Fotky. Zde si můžete fotografie prohlédnout, vytvořit album nebo nepovedené fotografie odstranit, aby v telefonu nezabíraly zbytečně místo. Po kliknutí na fotografii v aplikaci Galerie se fotografie zvětší a po dalším klepnutí přepínáte mezi režimem prohlížení a nabídkou, ze které se dá klepnutím na symbol odpadkového koše fotografie odstranit. V této nabídce lze zobrazit i detailní informace, například o času a datu, kdy byla fotografie pořízena.

۲

Sdílení fotografií

۲

Přímo z aplikace Galerie lze fotografie nebo videa snadným způsobem sdílet.

Po klepnutí na symbol Sdílení se vám zobrazí detailní nabídka aplikací, přes které můžete fotografii sdílet.

Fotografie se dají někomu poslat například e-mailem, zprávou (WhatsApp, Messenger nebo SMS) anebo je můžete sdílet na sociální síti.

V případě sdílení fotek na sociálních sítích je třeba být obezřetný a sdílet je jen se svými přáteli.

Vaše poznán	ıky:

Screenshot obrazovky

Když si chcete uložit to, co právě vidíte na displeji svého telefonu, můžete si pořídit snímek obrazovky, tzv. screenshot. Fotka se vám uloží do galerie fotek a vy si ji můžete libovolně upravit, stejně tak jako ostatní, klasicky pořízené fotky.

Jak udělat screenshot

Telefony s Androidem

V závislosti na telefonu:

- Stiskněte současně Vypínač a tlačítko snížení hlasitosti.
- Pokud to nefunguje, podržte na několik sekund vypínač. Poté klepněte na Snímek obrazovky.

- Pokud ani jedna možnost nefunguje, přejděte na web podpory výrobce telefonu, kde najdete nápovědu. Nebo zkuste návod vyhledat přes vyhledávač, např. Google nebo Seznam.
- Po pořízení snímku obrazovky se v levém dolním rohu objeví jeho miniatura. Na některých telefonech najdete ikonu snímku obrazovky v horní části obrazovky.

iPhone

۲

- V závislosti na modelu telefonu stiskněte krátce kombinaci dvou tlačítek (viz obrázky).
- Rychle obě tlačítka uvolněte.

- Po pořízení snímku obrazovky se v levém dolním rohu obrazovky na chvilku objeví jeho miniatura.
- Klepnutím na miniaturu snímek obrazovky otevřete.

Model s Face ID

 Stiskněte současně boční tlačítko a tlačítko zvýšení hlasitosti.

Model s Touch ID a bočním tlačítkem

 Stiskněte současně boční tlačítko a tlačítko plochy.

Model s Touch ID a horním tlačítkem

 Stiskněte současně horní tlačítko a tlačítko plochy.

۲

Internetovy ostrovy

۲

Obyvatelé Internetových ostrovů spolu často a rádi komunikují přes internet. Vy se od nich naučíte, jak se dá na internet připojit a proč je to pro fungování chytrého telefonu důležité.

Internet

Abyste využili všechny možnosti chytrého telefonu, je potřeba telefon připojit k internetu. Bez připojení k internetu nelze telefon aktualizovat, stahovat aplikace a služby, přijímat elektronickou poštu ani využívat řadu dalších funkcí. Chytrý telefon bez internetu zkrátka přichází o svou chytrost. Připojit se můžete buď pomocí Wi-Fi, nebo za pomoci mobilního datového připojení.

Wi-Fi

۲

Wi-Fi (nebo také WiFi, wi-fi, wifi), hovorově "wifina" je bezdrátový internet (přenos dat vzduchem).

Wi-Fi má obvykle krátký dosah ve srovnání s mobilními daty poskytovanými operátorem. Výhodou Wi-Fi je fakt, že se k ní často připojíte zdarma. Bývá totiž bezplatně poskytována v restauracích, hotelích a na některých dalších veřejných místech. Některé provozovny mohou Wi-Fi poskytovat za poplatek. Doma si můžete zřídit Wi-Fi za měsíční poplatek u poskytovatele připojení. Aby se k Wi-Fi nemohl připojit úplně každý, je často chráněna heslem, a to musíte při prvním připojení zadat. K zadání hesla budete automaticky vyzváni. Právě získání hesla k Wi-Fi může být v některých hotelech za poplatek. Na frekventovaných místech můžete chytat až desítky Wi-Fi signálů najednou, proto má každá Wi-Fi své jméno. Svoji domácí Wi-Fi si můžete nazvat, jak chcete.

Vaše poznámky:	
	)

۲

Mobilní data

Mobilní data jsou **placenou službou** operátora. Jsou svázána s telefonním číslem, tedy se SIM kartou. Při koupi nového telefonu a přesunutí SIM karty není třeba si službu mobilních dat znovu **aktivovat**, stejně tak jako není třeba zařídit si nový tarif.

Mobilní data se ve většině případů prodávají na objem přenesených dat, kdy si uživatel v tarifu předplatí určitý měsíční objem dat. Po vyčerpání předplaceného objemu dat může dojít k **automatickému nákupu dalšího objemu**. Dobře se tedy u svého operátora informujte, zda k tomuto automatickému nákupu může dojít a kolik vás to bude stát, abyste se případně vyvarovali nečekaně vysokému vyúčtování. Pamatujte, že mobilní data jsou omezená, a pokud cestujete do zahraničí, obzvláště mimo Evropskou unii, je cena mobilních dat extrémně vysoká. **Mobilní data proto před cestou raději vypněte.** Mobilní data můžete aktivovat a zrušit u operátora, ale tento proces je poměrně časově náročný a vyžaduje drobnou administrativu.

۲

Pokud máte data u operátora aktivní a chcete je vypnout pouze na krátký časový interval nebo je naopak chcete zapínat například jen o víkendu, **je možné je snadno zapnout a vypnout v nastavení telefonu.** V Nastavení najdete sekci Připojení nebo Mobilní data. Zde můžete data vypnout a zapnout na úrovni telefonu, a to dotykem na příslušný symbol. U operátora se nic tímto nastavením nemění. To znamená, že pokud budete mít data u operátora zakázaná, v telefonu je tímto nastavením neaktivujete.

Volby dat Roaming je zapnutý > Osobní hotspot Vypnuto > Osobní hotspot Vypnuto > Chcete-li veškerá data, například e-maily, webový obsah a oznámení, přenášet přes Wi-Fi, vypněte mobilní datovou síť. > r-MOBILE CZ Vodafone CZ > Mi-Fi hovory Vypnuto > Mobilní datová síť > PIN SIM karty >	Mobilní data	
Dsobní hotspot Vypnuto > Chcete-li veškerá data, například e-maily, webový obsah a oznámení, přenášet přes Wi-Fi, vypněte mobilní datovou síť. + F-MOBILE CZ Vodafone CZ > Výběr sítě Vodafone CZ > Mi-Fi hovory Vypnuto > Mobilní datová síť > PIN SIM karty >	√olby dat	Roaming je zapnutý >
Chcete-li veškerá data, například e-maily, webový obsah a oznámení, přenášet přes Wi-Fi, vypněte mobilní datovou síť. IF-MOBILE CZ Výběr sítě Vodafone CZ > Ni-Fi hovory Vypnuto > Mobilní datová síť >	Osobní hotspot	Vypnuto >
r-MOBILE CZ Výběr sítě Vodafone CZ > Wi-Fi hovory Vypnuto > Mobilní datová síť > PIN SIM karty >	Chcete-li veškerá data a oznámení, přenášet p datovou síť.	, například e-maily, webový obsah přes Wi-Fi, vypněte mobilní
Výběr sítě Vodafone CZ > Wi-Fi hovory Vypnuto > Mobilní datová síť > PIN SIM karty >	T-MOBILE CZ	
Wi-Fi hovory Vypnuto > Mobilní datová síť > PIN SIM karty >	Výběr sítě	Vodafone CZ >
Mobilní datová síť > PIN SIM karty >	Wi-Fi hovory	Vypnuto >
PIN SIM karty >	Mobilní datová síť	>
	PIN SIM karty	>
SIM aplikace >		

Další užitečnou funkcí je, že pokud máte zapnutá mobilní data a zároveň se připojíte na Wi-Fi, chytrý telefon upřednostní připojení přes Wi-Fi, aby se zbytečně nečerpala mobilní data a mohly se provést důležité aktualizace aplikací i služeb.

۲

۲

Internetový prohlížeč

Google Chrome

Google Chrome je internetový prohlížeč od společnosti Google. Bývá automaticky nainstalován v telefonech s operačním systémem Android. Pokud používáte jiný operační systém než Android nebo Google

Chrome v telefonu nemáte nainstalován z jiného důvodu, lze ho bezplatně stáhnout v obchodu s aplikacemi. Google Chrome tedy můžete používat, i když máte iPhone.

Internetový prohlížeč iPhone

۲

Operační systém iOS využívá internetový prohlížeč Safari.

Vyhledávání

۲

Adresní řádek slouží pro zadání přesné webové adresy, jako je například www.moudrasovicka.cz, ale také do něho stačí zadat klíčová slova, podle kterých chcete na internetu vyhledat požadovaný obsah. Po zadání přesné webové adresy do adresního řádku se dostanete přímo na hledané webové stránky. Po zadání klíčových slov (např. "jak sázet jahody") a vybrání z nabízeného seznamu možností se vám zobrazí přehled relevantních výsledků vyhledávání. Prohlížeč vám dává možnost vybrat si, který z webů (internetových stránek) navštívit. Pro navštívení webu je potřeba ťuknout na zvýrazněný nadpis nebo text odkazu.

Vaše poznámky:	

۲

Sdílení odkazu

Odkaz je adresa internetové stránky. Sdílení odkazu se hodí, když chcete někomu doporučit stránku, která se vám líbí.

Google Chrome

Pokud se nacházíte na webové stránce, kterou chcete s někým sdílet, můžete odkaz poslat následujícím způsobem:

- Nejprve klikněte na tři tečky v pravém horním rohu. Zde vám vyjede nabídka, ve které najdete možnost Sdílet.
- Pokud v horním rohu nevidíte tři tečky, ale obdélník se šipkou, klikněte na něj.
- Alikace Google Chrome vás vyzve, abyste vybrali aplikaci, přes kterou chcete odkaz sdílet. Tedy například, chcete-li poslat odkaz e-mailem, vyberete Gmail nebo Email. Pokud chcete odkaz poslat zprávou, vyberete aplikaci Whatsapp, Messenger anebo Zprávy (odešle se jako SMS dle tarifu vašeho operátora).
- Odkaz se do aplikace automaticky zkopíruje, vyberete už jen příjemce a odkaz odešlete.

Safari

۲

Pokud se vám líbí nějaká webová stránka a rádi byste ji sdíleli se svými přáteli nebo rodinou, provedete to jednoduše:

- Klikněte dole na obdélník se šipkou.
- Vyberte, jak chcete nalezenou webovou stránku poslat (e-mail, WhatsApp, SMS zpráva).
- Poté v dané službě vyberte příjemce a pomocí šipky odkaz pošlete.

Pokud naopak někdo poslal odkaz vám ve zprávě, e-mailem či přes jinou aplikaci, stačí na odkaz kliknout a vybrat, že ho chcete otevřít za pomocí aplikace např. Google Chrome.

۲

۲

Využití QR kódu

QR kód je takový dokonalejší čárový kód. Zkratka QR odpovídá prvním písmenům anglického výrazu "Quick Response". Jsou to tedy kódy rychlé reakce. Mohou v nich být zakódovány různé informace, například platební údaje nebo adresa webové stránky.

Jakmile kód zaměříte svým fotoaparátem, zabudovaná čtečka kód přečte a tím se spustí požadovaná reakce. Třeba se vám otevře internetový prohlížeč s danou stránkou. Pomocí speciálních aplikací můžete vytvářet i své vlastní QR kódy s libovolným obsahem.

Vaše poznámky:	

۲

۲

۲

San Messengero

۲

V zemi San Messengero se naučíte užitečnému umění posílat rychlé vzkazy a vést videohovory přes šikovné aplikace. Potřebujete jen internetové připojení. Žádné další náklady!

O messengerech

Slovem "messenger" označujeme mobilní aplikace, přes které můžete posílat vzkazy (anglicky: messages). Messenger-aplikaci musíte mít v telefonu nebo tabletu nainstalovanou vy i osoba, které chcete vzkazy posílat. Přes messengery můžete posílat nejen textové zprávy, ale také zvukové záznamy, videa, fotografie nebo uskutečňovat videohovory. K jejich používání potřebujete internet (WiFi/ mobilní data). Za nic dalšího neplatíte.

Vybrané aplikace

Messenger

Pro používání aplikace s názvem Messenger stačí telefonní číslo nebo můžete využít svůj účet na sociální síti Facebook.

34

WhatsApp

Pro používání téhle aplikace vám stačí telefonní číslo. WhatsApp dokáže rozpoznat kontakty lidí, které máte uložené v telefonu a kteří používají tuto aplikaci.

Viber

Také tahle aplikace umí ve vašich uložených kontaktech rozpoznat, kdo používá Viber.

Skype

Do této aplikace se přihlašujete pomocí e-mailové adresy. Kromě posílání textových zpráv můžete provozovat videohovory ve vysoké kvalitě, které se dají i nahrávat.

۲

😐 Digitální odysea

Vaše poznámky:	

moudrá sovička

Mailorca

Na Mailorce už dávno nehází dopisy do poštovní schránky. Všechnu rozsáhlejší korespondenci řeší přes elektronické dopisy, tzv. e-maily. Naučte se obsluhovat svoji e-mailovou schránku, přijímat e-maily a odesílat je.

۲

Gmail

۲

Gmail je bezplatná e-mailová služba od společnosti Google, která poskytuje webové rozhraní a mobilní aplikaci pro přijímání a odesílání elektronické pošty. Gmail účet si většinou zřizujete proto, abyste si mohli instalovat nové aplikace a služby do svého chytrého telefonu.

Pro psaní e-mailů můžete využívat také mailové aplikace od společnosti seznam.cz, centrum. cz, volny.cz nebo např. Microsoft.

Práce s e-mailem

Po spuštění aplikace Gmail se vám zobrazí seznam vašich e-mailů, které můžete otevřít. Po otevření e-mailu si ho můžete přečíst, odpovědět na něj, přeposlat ho nebo ho smazat.

Po kliknutí vlevo na tři čárky pod sebou se můžete pohybovat v nabídce Doručené, Odeslané, Koš, Koncepty. Smazané zprávy zůstanou v koši 15 až 30 dní. Pak budou z vašeho účtu trvale smazány a nebude možné je obnovit.

Pokud chcete některou zprávu odebrat z doručené pošty, ale nechcete ji mazat, můžete ji archivovat.

Jak poslat e-mail

- Nový e-mail vytvoříte kliknutím na symbol "plus" (nebo ikona Nová zpráva) v bílém kolečku, který je umístěn v pravém dolním rohu displeje telefonu. K e-mailu můžete přidat přílohu přes symbol kancelářské sponky. Příloha může být dokument, fotografie či jiný datový soubor.
- Pokud máte vyplněného příjemce, předmět a text e-mailu, e-mail odešlete klepnutím na symbol šipky.

۲

E-mail v iPhonu

Práce s Mailem

Po otevření aplikace Mail se vám ukáží schránky (složky), jako jsou například Příchozí (e-maily poslané vám) a Odeslané (vámi odeslané e-maily).

Jak poslat e-mail

- Pro napsání e-mailu klikněte na ikonku tužky v rámečku.
- Do e-mailu napíšete e-mailovou adresu uživatele, kterému chcete e-mail odeslat.
- Do prostoru dolů napište obsah zprávy.
- Nakonec pro odeslání klikněte na šipku označenou červeným čtvercem.

Spam

۲

Spam je nevyžádaná e-mailová zpráva, která propaguje různé produkty a služby. Je to elektronická verze letáků ve vaší poštovní schránce.

Odkud pochází spam? Spammeři tradičně používají k rozesílání svých zpráv e-mailovou komunikaci. Často lze nalézt spam i na stránkách blogů, sociálních sítí, v komunikačních programech nebo v mobilních zařízeních.

Ludvík Novák 22:12 > Re: Návštěva Ještě včera mě napadlo, že bychom se měli sejít a probrat vše u kávy. Helenka 21:34 > Přijď na oběd Nachystala jsem to co ty tolik rád, tak si přijď pochutnat. Petr Novotný 20:50 > Sraz spolužáků Ahoj, jak se daří? Posílám ti pozvánku na sraz spolužáků po 40 letech, doufám, že tě. Barbora Zelená 17:03 > Nabídka zahradnictví Dobrý den, na vaše přání vám p m katalog našeho zahradnictví a doufám, že Alena Procházková 4 Setkání v cukrárně Aktualizováno nyní 8 nepřečtených (=)

A 22.50

Upravit

۲

Schránky

Q Hledat

All Inboxes

Jak odhalit spam?

Ve vašem zařízení se začnou pravidelně objevovat nevyžádané zprávy. Spammeři se vydávají za důvěryhodné firmy, přátele nebo rodinné příslušníky.

Jak odstranit spam?

E-mail má složku SPAM, kam se odkládá nevyžádaná pošta. Spamové e-maily se po několika dnech automaticky smažou.

Vaše poznámky:	

۲

Ð

Éšopovy ostrovy

Na Éšopových ostrovech si lidé kupují všechno v internetových obchodech neboli e-shopech (z anglického: elektronický obchod). Naučte se, jak nakupovat z pohodlí domova a bezpečně.

Výhody nakupování na internetu

1. Ušetříte peníze

Stejné zboží pořídíte v e-shopu často za nižší cenu než v kamenném obchodě.

2. Ušetříte čas

۲

Nakoupíte z pohodlí domova. Nemusíte nikam chodit ani stát fronty. A navíc si můžete porovnat ceny zboží v různých e-shopech (např. pomocí srovnávače cen heureka.cz) a nakoupit tam, kde najdete nejvýhodnější cenu. Zboží můžete nakupovat i ze zahraničních e-shopů.

3. Máte na výběr

Informace o zboží jsou v e-shopech neustále aktualizovány, a proto hned vidíte, jaké zboží je skladem a na jaké byste si museli počkat. Snadno si také můžete porovnat nabídku konkurence, ceny zboží nebo obchodní podmínky.

4. Pomohou vám zkušenosti jiných zákazníků

Když vybíráte nějaké zboží, můžete si na internetu vyhledat komentáře a hodnocení od zákazníků, kteří si dané zboží koupili před vámi. To vám mnohdy pomůže s rozhodnutím, jaký produkt koupit. Jen je potřeba mít na paměti, že ne všechny recenze jsou věrohodné.

Vaše poznámky:	)
	/

Způsoby platby

1. Platba v hotovosti při převzetí zboží (dobírka)

Za zboží platíte hotově, při převzetí od přepravce. Je tedy potřeba mít u sebe dostatek peněz. Za volbu platby na dobírku zaplatíte zpravidla mírný poplatek navíc.

2. Platba platební kartou při převzetí zboží (dobírka)

Za zboží platíte kartou, při převzetí od přepravce. V dnešní době má většina přepravců k dispozici přenosný platební terminál. Za volbu platby na dobírku zaplatíte zpravidla mírný poplatek navíc.

3. Platba předem převodem z účtu

Jedná se o bezhotovostní platbu, při které musíme mít u své banky sjednané tzv. elektronické bankovnictví. V tomto případě však e-shopy čekají na připsání částky na účet a teprve poté zboží odesílají. Dodání zboží se tak může o několik dnů prodloužit.

4. Platba předem pomocí platební karty

۲

Platba kartou v e-shopech je nejrychlejší způsob uhrazení zboží předem. Možnost "Platba kartou" vás přesměruje na zabezpečenou stránku banky, kde vyplníte částku, číslo své karty, do kdy je karta platná (měsíc/ rok) a bezpečnostní kód uvedený na druhé straně karty. Platbu potvrdíte kódem, který vám přijde na mobilní telefon formou SMS. Platba proběhne okamžitě, takže prodejce může vaši objednávku hned začít vyřizovat.

5. Online platba kartou

Podobný druh platby jako v předchozím bodě. Zde jen neplatíte přes stránky své banky, ale přes platební bránu. Postup je stejný: Vyplníte částku, číslo své karty, do kdy je karta platná (měsíc/rok) a bezpečnostní kód uvedený na druhé straně karty. Po zadání všech potřebných údajů obdržíte SMS s ověřovacím kódem, nebo pokud používáte internetové bankovnictví, jste vyzváni k potvrzení platby. Platba proběhne okamžitě, takže prodejce může vaši objednávku hned začít vyřizovat.

Jak poznám, že je e-shop bezpečný?

1. Hledejte reference

Zkuste zadat méně známého prodejce do vyhledávače a najděte hodnocení jiných zákazníků.

2. Porovnávejte

۲

Ne všechny informace na internetu jsou pravdivé. Podezřele nízkou cenu si pro jistotu porovnejte s jiným prodejcem a zvažte, zdali nejde o nedůvěryhodnou nabídku.

3. Zkontrolujte kontakty

Každý internetový obchod by měl mít na stránkách kontaktní údaje. Název firmy nebo jméno podnikatele, adresu a IČO subjektu. Důležité je i telefonní číslo.

4. Zjistěte možnosti reklamace

Před nákupem zboží se zajímejte o možnost případné reklamace. Přečtěte si obchodní a reklamační podmínky.

5. Rozmyslete si platbu předem

U bazarového zboží, méně známých prodejců nebo při nákupu zboží ve vysoké hodnotě doporučujeme zvolit raději zaslání na dobírku (platba při převzetí zásilky), abyste měli jistotu, že zboží opravdu dostanete. Za volbu platby na dobírku zaplatíte zpravidla mírný poplatek navíc, ale je to lepší než přijít o celou kupní částku nebo ji od prodejce vymáhat.

6. Porovnávejte si ceny

Na internetu existuje mnoho způsobů, jak si porovnat cenu stejného zboží v různých e-shopech, např. Heureka.cz

7. Hledejte fotografie nebo videonávody

U produktu by měl být dostatek informací a fotek, abyste se mohli rozhodnout, zda vám vyhovuje. Pokud takové materiály na stránce prodejce nejsou, můžete je hledat přes vyhledávač.

۲

Sekuritánsko

V Sekuritánsku vás naučí, jak se ve světě mobilního internetu pohybovat bezpečně. Telefon nebo tablet je osobní věc se spoustou soukromých informací, které se nesmí dostat do nepovolaných rukou.

 $(\mathbf{\Phi})$

Bezpečnost

۲

Při používání mobilního telefonu nebo tabletu je důležité dbát na to, aby nedošlo ke zneužití vašich osobních údajů, jako jsou kontakty, fotografie nebo soukromé zprávy. Mobilní zařízení je potřeba proti takovým únikům zabezpečit.

Pro odemknutí telefonu a přihlašování do aplikací používejte **bezpečná hesla**, gesta, otisk prstu (Touch ID) nebo rozpoznání obličeje (Face ID).

Dalším krokem je pravidelné **aktualizování operačního systému**. Telefon vás vždy upozorní po připojení k internetu (WiFi) pomocí notifikační zprávy, že je připravena nová aktualizace. Stačí na notifikaci kliknout a proces aktualizace se spustí. Pokud nemáte na aktualizaci zrovna čas, je možné ji udělat později, a to v nastavení telefonu.

Telefon můžete zabezpečit i nainstalováním tzv. **antiviru**, což je program, který slouží k zachycení škodlivých virů. Antivir na viry upozorní a smaže je. Mezi vhodné antiviry patří třeba Avast – Antivir nebo ESET – Mobile Security & Antivirus. Tyto programy stahujte vždy pouze z ověřených zdrojů. Základní zabezpečení lze řešit i stáhnutím aplikací v tzv. Free verzi. Nejbezpečnější je vždy stahování z oficiálních obchodů s aplikacemi:

Vypnutí automatického připojení

Pro vyšší bezpečnost doporučujeme vypínat automatické připojení telefonu na WiFi a Bluetooth. Veřejná WiFi je praktická věc, ale musíte mít na paměti, že se k takové síti může připojit kdokoliv. Proto pokud používáte veřejnou WiFi, nepřihlašujte se k internetovému bankovnictví nebo k osobním účtům, aby nedošlo k úniku vašich přihlašovacích údajů. V případě Bluetooth je bezpečné jej vypnout nebo nastavit jeho neviditelnost.

Zabezpečenost stránek

Na internetu si prohlížejte jen takové webové stránky, které v adresním řádku začínají zacvaknutým šedým zámečkem. Znamená to, že jsou bezpečné.

Krádež nebo ztráta telefonu

Google Najdi moje zařízení

Tato aplikace zobrazí polohu vašeho chytrého telefonu, tabletu nebo hodinek na mapě. Pokud aktuální poloha není dostupná, uvidíte poslední známou polohu. Telefon může díky aplikaci přehrát zvuk, i když je zařízení nastaveno na tichý režim. Nebo přes ni můžete vymazat či zamknout své zařízení.

Cerberus proti krádeži

۲

Pomocí této aplikace získáte polohu svého zařízení, můžete udělat snímek okolí, pořídit zvukovou nahrávku a na dálku telefon ovládat prostřednictvím webové stránky nebo SMS zprávy.

Apple Find my iPhone (Najít)

۲

Tato aplikace (i webová) zobrazí polohu všech vašich Apple zařízení na mapě. Pokud aktuální poloha není dostupná, uvidíte poslední známou polohu. Díky této funkci můžete přehrát na vašem zařízení zvuk, abyste ho lépe našli (funguje i v tichém režimu).

Přes aplikaci můžete zapnout "režim ztráty", který umožní na obrazovce vašeho zařízení zobrazit text + telefonní číslo, na které může nálezce zavolat.

Nebo v ní můžete vymazat veškerý obsah vašeho zařízení. (Poté už není možné použít žádnou z Apple funkcí.)

Vaše poznámky	/:

۲

Bezpečnost na internetu

Bezpečnost na internetu je jedním z hlavních témat dnešní doby, a nevyplatí se ji podceňovat. V době digitalizace dnes veškeré úkony, ať už jde o komunikaci, práci nebo posílání financí, probíhají většinou online. Přináší to nespočet výhod, jako je rychlost úkonů, snazší ovládání a rychlejší komunikace, ale bohužel i zvýšení rizika ztráty dat nebo nabourání útočníkem do vašich účtů. Bezpečnost na internetu je proto nezbytnou součástí využívání moderních technologií.

Základní formou bezpečnosti na internetu je **bezpečné chování a zacházení s daty a údaji.** V základní rovině se to dá shrnout do jedné poučky: "Neklikejte na neověřené stránky, nesdílejte citlivá data a především dbejte zvýšené pozornosti při práci s údaji od účtů." Zní to banálně a zřejmě. Většina lidí ovšem žije v iluzi, že toto pravidlo splňuje, ale pak kliká třeba na odkazy, které slibují falešné výhry v soutěžích, kterých se uživatel vůbec nezúčastnil. Pravda je taková, že vám na internetu nikdo nic zadarmo nedá.

Možná namítnete, že přeci spousta aplikací (jako např. výše zmíněný WhatsApp) je zcela zdarma. V tomto případě máte i nemáte pravdu. Společnosti vyvíjející takové aplikace ve skutečnosti vydělávají ohromné částky na reklamách, které se vám v aplikaci zobrazují (stejně je tomu u videí na YouTube, vyhledávání na Google nebo Seznam.cz aj.). V dnešní době zkrátka nic není zadarmo. Tito vývojáři pouze volí jinou strategii k nabytí zisku.

۲

Pravidlo první

Nevěřte slepě nabídkám nebo informacím, které jsou podezřele výhodné.

Antivirus. Ano, nebo ne?

S touto otázkou se velice často setkáváme, ať už ve velkých firmách nebo u jednotlivců. Odpověď na ni se často liší, protože záleží na tom, jak a proč internet používáte. Většina lidí má v počítači nebo telefonu nainstalované bezplatné antiviry, jako je Avast a podobné. Má to cenu? Pokud si chcete být 100% jistí svou bezpečností, nesázejte na antivir, který je poskytnutý jako základní verze zdarma, ale raději si připlaťte za kvalitní ochranu. Možná si říkáte, že je přece lepší nějaký antivirus než žádný. Bohužel, opět tomu tak není. Spousta lidí si neuvědomuje, že počítače v sobě antivirus mají zabudovaný už v základu, ve svém operačním systému. U Windows je to známý Windows Defender a Apple si zabezpečení hlídá zdaleka nejlépe ze všech zařízení. Tyto antiviry na základní ochranu stačí a slouží mnohem lépe než jakékoli přídavné antiviry zdarma, které často natropí víc škody než užitku.

Pokud se jedná o firmy nebo počítačové sítě obecně, zde jsou antiviry určitě na místě a rozhodně by se na nich nemělo šetřit. V případech útoku se totiž může stát, že absence antiviru za pár tisíc korun způsobí škody v mnohem vyšších částkách.

Ve vašem případě je nejdůležitější zodpovědné chování a zvýšená bdělost, protože i sebelepší zámek se dá odemknout. Pokud to případným útočníkům umožníte, ani ten nejlepší antivir vás zachránit nemusí.

 $(\mathbf{\Phi})$

Pravidlo druhé

V žádném případě přes internetové zprávy nebo služby nesdílejte čísla účtů, hesla nebo citlivé údaje, jako je adresa nebo termín dovolené.

Připojení na veřejné sítě

Může veřejná Wi-Fi představovat potenciální nebezpečí? Odpověď je ANO. Ovšem pozor, opět to uživatelé často útočníkovi usnadní. Na veřejné Wi-Fi nejste připojeni sami, a tak se dá mnohem jednodušeji dostat k vašim datům. Nejlepší prevencí je tudíž veřejné Wi-Fi vůbec nevyužívat, a pokud ano, nikdy ne na ovládání bankovního účtu nebo přihlašování do citlivých e-mailových nebo jiných účtů. Pokud si chcete poslat s přáteli fotku přes WhatsApp nebo najít přes IDOS odjezd vlaku, nehrozí žádné nebezpečí.

Pravidlo třetí

Neprovádějte žádné transakce nebo připojování na účty na veřejných nebo nezabezpečených sítích.

Toto jsou příklady nejčastějších "napadení", na které nezkušení uživatelé často naletí:

 E-mail od ztraceného příbuzného – V poslední době se rozmohl nešvar falešných zpráv od "vzdáleného příbuzného", který vám napíše e-mail lámanou češtinou a informuje vás, že váš ztracený strýc bůhví odkud zemřel a že jste zdědili ohromnou částku. Aby se dědictví vyřídilo, chce po vás podvodník osobní údaje a různé platby za vyřízení celé záležitosti. V takové chvíli

۲

zachovejte chladnou hlavu a nic nesdílejte přes e-mail nebo jinak po internetu. A rozhodně nic neplaťte.

2. Policie! Máte virus! – opět klasický případ. Nevědomky uživatel klikne na nějakou ikonku a prakticky se nic neděje. Při dalším spuštění počítače vyskočí místo klasického okna přihlášení stránka "Policie České republiky" s tím, že máte virus a pro jeho odstranění je potřeba zaplatit poplatek 300 Kč. Nic takového neplaťte! Jedná se o podvodníky, kteří podobným způsobem vydělávají miliony na strachu a nevědomosti uživatelů. Pokud je ve vašem zařízení opravdu virus, zaneste ho do servisu.

Pravděpodobnost nějakého virového útoku konkrétně na vaše zařízení je prakticky nemožná, a když už, tak si to často lidé způsobí svojí nepozorností nebo nebezpečným pohybem po internetu. Chovejte se tudíž zodpovědně a navštěvujte pouze stránky, které jsou ověřené. V takovém případě se nemáte čeho bát.

۲

Pravidlo čtvrté

Nikdy nestahujte neověřené aplikace z pochybných stránek. Vždy pouze z oficiálních ověřených zdrojů.

Vaše poznámky:

۲

۲

Mapaland

Mapaland je země, kde mají úplně každý detail zakreslený do map. A protože mají mapy tak dokonale zpracované, dokáží podle nich najít všechno, co potřebují. Vy se to naučíte taky. Na mapách ve svém telefonu najdete vždycky cestu, takže už jen tak nezabloudíte.

۲

Mapy Google

Mapy Google je mapová aplikace od společnosti Google. Umožňuje zdarma vyhledat místní firmy, zobrazit mapy celého světa a najít trasy. Pokud Mapy Google v telefonu nemáte nainstalované, můžete si

je **zcela zdarma** stáhnout v internetovém obchodě Google Play (máte-li Android), App Store (v případě Apple iOS) nebo Store (pro Windows Phone).

Vyhledávání na mapě

Vyhledávat můžete buď tak, že do vyhledávacího okna zadáte přesnou adresu, anebo pomocí tzv. bodu zájmu. Budete-li chtít najít nejbližší restauraci, poštu nebo jiný bod zájmu, stačí zadat do vyhledávání jen slovo "restaurace", "pošta", "kino", "infocentrum" atd. Na mapě se vám pak zobrazí, kde všude v okolí se hledaný bod zájmu nachází.

Klepnutím na špendlík nebo na jiný bod na mapě, se nám zobrazí detail s přesnou adresou. Pokud se jedná o bod zájmu, bývají u něho vyplněné i doplňující informace, jako je otevírací doba, telefonní číslo provozovny, webová adresa nebo fotografie exteriéru a interiéru.

۲

Sdílení souřadnic

Chytré mapy nabízejí také možnost sdílení vašich souřadnic neboli polohy. Například pokud nevíte, v jaké ulici se nacházíte, a někdo pro vás jede, tak mu můžete během několika vteřin nasdílet svoji polohu (zaslat aktuální místo, kde se nacházíte, a trasu k němu). Tuto možnost lze provádět prakticky v každé aplikaci s funkcí sdílení polohy.

Sdílení mé polohy

• Zaměřím se.

۲

- Klepnu na modrý puntík.
- Sdílet polohu.
- Zvolit čas, po který má být poloha sdílena.
- Zvolím komunikační kanál.
- Zvolím příjemce.
- Odeslat.

۲

۲

۲

Mapaland

Sdílení trasy

- Naplánuji trasu.
- Klepnu na tři tečky vpravo nahoře.
- Sdílení trasy.
- Zvolím komunikační kanál, kterým chci trasu poslat (sdílet).
- Zvolím příjemce.
- Odeslat.

۲

Na zařízeních od společnosti Apple můžete využívat aplikaci pro vyhledávání tras a navigaci "Mapy". Existují ale i další podobné aplikace.

Vaše poznámky:	

۲

Mapy.cz

۲

Mezi nejpopulárnější patří například "**Mapy.cz**" od Seznam.cz, jejichž hlavní výhodou je možnost vyhledávání tras i v režimu offline (bez připojení k internetu). Obsahují např. také turistické trasy, včetně běžkařských.

Vaše p	oznámky:

۲

۲

Sociálsko

Vypadá to, že lidé v zemi Sociálsko před sebou nemají žádná tajemství. Komunikují spolu přes různé sociální sítě a sdílejí spolu myšlenky, fotky i videa. Naučí vás, jak si ze sociálních sítí vzít to nejlepší a naopak se vyhnout všemu rizikovému.

Co jsou sociální sítě

Sociální sítě jsou virtuálním prostorem na internetu, kde se setkávají lidé a sdílejí spolu různé typy informací ve formě textu, fotografií nebo videí. Představte si to jako nekonečnou nástěnku, kam lidé připínají nový a nový obsah. Například fotky z dovolené, osobní názory nebo pocity, různé zajímavosti, recepty, videa s domácími mazlíčky a podobně.

Na sociálních sítích se dá sdílet a debatovat téměř o všem. Ostatní uživatelé obsah vidí a mohou na něj reagovat pomocí komentářů nebo tlačítek typu "To se mi líbí". Přednostně vidíte obsah od svých přátel, ale uvidíte i další příspěvky, například ty reklamní.

Výhody a nevýhody

Sociální sítě mají své výhody i nevýhody. Mezi **výhody** patří kontakt s dalšími lidmi, ať už se jedná o rodinu, přátele nebo další diskutující, které osobně neznáte. Na sociálních sítích můžete najít komunity (tzv. skupiny) lidí se stejnými zájmy, jako máte vy. V rámci takových skupin si pak můžete vyměňovat zkušenosti a vzájemně se podporovat. Další výhodou je třeba možnost snadné propagace své práce.

Nevýhodou je možnost zneužití informací, které na svém profilu sdělujete. Cílená reklama vás také může svádět k nadměrnému utrácení peněz. A negativem může být také jistá anonymita, kdy ne všichni uživatelé jsou věrohodní a mají dobré úmysly. Pokud se ale na sociálních sítích řídíte základními pravidly bezpečnosti, není důvod je nepoužívat.

Sociální sítě v telefonu

Každá sociální síť má svoji mobilní **aplikaci**, takže ji můžete používat v telefonu. K sociálním sítím patří i tzv. messengery (aplikace na posílání vzkazů). Messenger může být součástí aplikace sociální sítě, anebo má svou vlastní aplikaci.

Příkladem je Facebook, který má zvlášť aplikaci Facebook a aplikaci Facebook Messenger. Všechny aplikace stáhnete ve virtuálním obchodě s aplikacemi (Google Play, Apple Store).

Pravidla bezpečného používání sociálních sítí

- Účet si nastavte jako "soukromý". U veškerého obsahu, který na sociální síť vkládáte, můžete zvolit, zda má být veřejný nebo neveřejný (soukromý). Neveřejný mohou vidět pouze vaši přátelé (lidé, které jste schválili, že patří do vašich přátel).
- Své přátele na sociálních sítích si vybírejte pečlivě. Když vám pošle žádost o přátelství někdo neznámý, raději si prověřte jeho profil, než žádost o přátelství přijmete.
- 3. Vždy si dobře rozmýšlejte, co zveřejňujete. Nesdělujte zneužitelné informace (např. kdy jedete na dovolenou a váš dům bude prázdný) ani intimní nebo kompromitující materiály. Pokud chcete zveřejnit fotografii, na které jsou další osoby, je dobré nejdříve zjistit, zda s tím souhlasí.
- Nesdílejte své telefonní číslo ani jiné citlivé údaje (adresa, číslo platební karty nebo hesla).
- 5. Dodržujte zásady slušného chování a podle uvážení využívejte anonymitu na sociálních sítích.
- Pokud má k vašemu telefonu nebo tabletu přístup i někdo další, raději se ze sociální sítě na konci používání vždy odhlaste. Nikdo jiný tak nebude moci vystupovat jménem vašeho profilu.
- Dávejte si pozor, ať na sociálních sítích netrávíte více času, než chcete. Množství obsahu, které je tam k dispozici, může svádět k přehnané konzumaci a závislosti.
- Mějte pro přihlášení do sociální sítě opravdu silné heslo a občas ho změňte.

۲

Nejznámější sociální sítě

Facebook

Nejpoužívanější sociální síť v České republice. Ideální pro diskutování s přáteli, komentování událostí, sdílení fotografií a videí

nebo bazarový prodej (funkce Marketplace). Pro "chatování" (posílání vzkazů) s přáteli funguje v rámci této sítě aplikace Facebook Messenger. Můžete ji používat, i když na svém zařízení nepoužíváte aplikaci Facebook. Musíte mít ale zřízený účet na Facebooku.

Instagram

Sociální síť pro sdílení fotografií a videí. Je součástí rodiny Facebook a účty těchto dvou sociálních sítí lze propojit. Také Instagram má svého "messengera",

tedy komunikační nástroj pro rychlé konverzace. Jmenuje se Direct a je součástí aplikace Instagram.

۲

Twitter

Sociální síť určená pro sdílení krátkých zpráv o maximální délce 280 znaků. K rychlému sdělování myšlenek nebo informací ji používají

běžní uživatelé, ale také celebrity, politici, umělci, odborníci nebo státní i soukromé instituce.

•	

۲

YouTube

YouTube je sociální síť určená k nahrávání videí. Zpočátku byla vytvořena především pro nahrávání hudebních videoklipů. Nyní slouží i jako platforma

pro výuková videa, záznamy přednášek, motivační nebo vtipná videa. YouTube poskytuje také možnost živého vysílání. Dále si můžete stáhnout aplikaci YouTube Music, která je určená pro poslech hudby a podcastů.

TikTok

Mobilní aplikace a sociální síť pro vytváření a sdílení krátkých videí. Aplikace umožňuje uživatelům vytvářet krátké videoklipy o délce až 15 sekund a krátká videa v rozsahu 3–60 sekund.

(	Vaše poznámky:

۲

Aplikaland

Co aplikace, to jedna užitečná nebo zábavná služba. Aplikace vidíte na displeji telefonu jako malé čtverečky. Když na ně kliknete, můžete začít službu využívat. Třeba si najít něco v jízdním řádu, nechat si přeložit text z cizího jazyka nebo si zahrát hru. V Aplikalandu se naučíte, jak si aplikace stahovat do telefonu a pracovat s nimi.

Google Play / App Store

Google Play je online služba, která je určena pro telefony s operačním systémem Android. Pomocí Google Play si stahujete a instalujete nové aplikace do telefonu, aktualizujete stávající aplikace a aplikace,

které už nevyužíváte, zde můžete i odinstalovat (smazat). Google Play vyžaduje přihlášení přes váš uživatelský Google účet. Spoustu aplikací si můžete stáhnout zdarma, úhrada za ty placené probíhá přes váš Google účet. Jakmile si aplikaci jednou koupíte, zůstane vám v účtu jako zakoupená a budete si ji smět nainstalovat na jakékoli své zařízení. To znamená, že při koupi nového telefonu nemusíte nakupovat všechny aplikace znovu.

۲

App store použijete, pokud vlastníte telefon s operačním systémem iOS (Apple).

Stahování a instalace aplikací jsou velice jednoduché. Stačí si aplikaci vybrat a klepnout na tlačítko Instalovat. Aplikace se sama stáhne a nainstaluje. Po automatickém nainstalování se objeví nová aplikace v seznamu vašich aplikací, v hlavním menu telefonu nebo na ploše obrazovky.

Kromě aplikací si do telefonu můžete stáhnout i hry, filmy, knihy a hudbu. Pokud využíváte rodinný účet, stačí, aby si aplikaci či hru koupil jeden člen rodinného účtu a dostanou ji k dispozici všichni členové.

Vhodné aplikace

YouTube

YouTube je sociální síť určená k nahrávání videí. Zpočátku byla vytvořena především pro nahrávání hudebních videoklipů, nyní slouží i jako platforma

pro výuková videa, záznamy přednášek, motivační nebo vtipná videa. YouTube poskytuje také možnost živého vysílání. Dále si můžete stáhnout aplikaci YouTube Music, která je určena pro poslech hudby a podcastů.

Překladač Google

Umí překládat texty mezi více než 100 jazyky. Překlad využívá internetové připojení, ale u vybraných jazyků lze do telefonu stáhnout rozšíření, které ۲

umožní překlad i bez připojení k internetu. Aplikace umí mezi některými jazyky překládat i za pomoci fotoaparátu, kde se přímo na displeji v živém náhledu zobrazí přeložený text. Dále nabízí i režim konverzace, který obousměrně překládá mluvené slovo.

Mapy.cz

V mapové aplikaci od společnosti Seznam.cz můžete vyhledat svoji aktuální pozici a naplánovat si trasu či výlet. Do cíle vás dovede kromě mapy

také hlasová navigace. Aplikace funguje i bez připojení k internetu. Stačí si mapu dané země nebo regionu stáhnout do svého telefonu v podobě tzv. offline mapy. Nedílnou součástí aplikace jsou Moje mapy, ve kterých si uložíte svá místa a trasy do složek podle výletů. Pak je můžete snadno třídit nebo sdílet s ostatními. I přes sociální sítě. Své cesty si navíc můžete zaznamenat prostřednictvím Stopaře, který sám pozná, jestli jedete na kole, v autě nebo jdete pěšky. Služba Moje mapy funguje v případě, že máte zřízený e-mail u společnosti Seznam.cz

ČHMÚ – počasí

Aplikace ČHMÚ prezentuje vybrané informace ústavu pro širokou veřejnost: předpověď počasí na nejbližší dny, předpověď srážek,

výstrahy před nebezpečnými jevy a během sezóny také předpověď aktivity klíšťat. Aplikace umožňuje zobrazení předpovědí pro uživatelem nastavené lokality.

Spotify

Spotify je služba, která nabízí poslech hudby nebo podcastů (mluvené slovo). Nabídka je nesmírně široká, takže si můžete vybírat z nejrůznějších

žánrů a intepretů. Bezplatná verze obsahuje reklamu, za verzi bez reklam platíte měsíční poplatek.

Jízdní řády – IDOS

Aplikace pro vyhledávání dopravního spojení různými druhy veřejné hromadné dopravy, a to včetně jejich kombinací.

Jízdní řády – DPP

Hledání pražských spojů, nákup SMS jízdenek, informace o uzavírkách a omezeních, počet volných míst na P+R parkovištích nebo stav výtahů a plošin ve stanicích.

Můj vlak

Slouží pro vyhledání vlakového spojení, zjištění kompletních informací o spojení a k přímému nákupu jízdenky. Snadno zjistíte kompletní

informace o vlaku a průběžné informace o jeho jízdě nebo kompletní přehled informací o zvolené stanici, včetně aktuálních odjezdových tabulí (přehled odjezdů vlaků včetně informací o jejich případném zpoždění).

Regio jet / Flix bus

Snadné vyhledávání vlakových a autobusových spojů soukromých společností po ČR i Evropě, rychlá rezervace včetně možnosti výběru sedadla. Storno jízdenky až do 15 minut před odjezdem zdarma. Výhodnější ceny pro přihlášené zákazníky.

Záchranka

Záchranka je oficiální aplikací Zdravotnické záchranné služby České republiky. Pomocí aplikace lze v případě nouze jednoduchým

způsobem kontaktovat Zdravotnickou záchrannou službu a Horskou službu. Zároveň záchranářům odešle vaši přesnou polohu a další užitečné informace, které pomohou při záchraně. V aplikaci můžete najít i interaktivní návod na poskytnutí první pomoci.

Stocard

Aplikace, která umožňuje uložení všech věrnostních karet. Možnost prohlížení si aktuálních letáků.

QR Kód

Do QR kódu (pokročilejší forma čárového kódu) je možné uložit jakoukoliv textovou informaci. Nejčastěji je používán pro uložení

internetové adresy nebo kontaktních údajů. QR kód přečtete pomocí čtečky, která je součástí aplikace.

Oscar Family

Speciální aplikace pro seniory, která zjednodušuje prostředí chytrého telefonu nebo tabletu a umožňuje vzdálené ovládání zařízení seniora členem rodiny.

Senior má tak přístup pouze k vybraným kontaktům a aplikacím, které jsou pro něj vhodné a bezpečné.

۲

Google Meet

Google Meet slouží k organizování schůzek a debat na určité téma. Nejčastěji se přes Google Meet odehrávají pracovní porady nebo semináře. Výhodou

těchto schůzek je, že můžete vypnout mikrofon, aby vás nikdo neslyšel, nebo také vypnout/zapnout kameru podle toho, jestli chcete být vidět. Google Meet můžete instalovat v aplikaci Google Play nebo App Store.

Aplikaland

V	/aše poznámky:
-	
_	
_	
-	
_	
-	
_	
-	
-	
_	
_	
_	
-	
_	
_	
-	
_	
_	
-	
_	
-	
_	
-	

Jižní Cloud

V téhle zemi je hodně mraků. Naštěstí nejsou dešťové, ale datové. V mracích dat jsou bezpečně uloženy fotky, kontakty a další užitečné informace, které si tam zálohují majitelé telefonů z celého světa. Poznejte kouzlo cloudu a bude se vám klidněji spát.

Ð

😐 Digitální odysea

Co je "cloud"?

Cloud (česky: mrak) je vzdálené **úložiště dat**, díky kterému nepřijdete o fotky, cenné kontakty a jiné důležité informace, ani když dojde ke ztrátě nebo zničení vašeho zařízení (telefon, tablet). Svá data si z cloudu jednoduše nahrajete do nového zařízení.

Cloud si představte jako místo mimo váš chytrý telefon, kam se bezpečně ukládají vaše fotografie, kontakty a další soubory, o které nechcete přijít. Je to místo, kde se informace zálohují. Každý telefon má nainstalovaný minimálně jeden cloud od výrobce. Pokud jste vlastníky telefonu s operačním systémem Android, máte k dispozici také Google disk nebo Fotky Google.

Google disk (Google Drive)

۲

Základní verze tohoto cloudu má prostor o velikosti 15 GB, který je zdarma. Zálohujete na něj fotky, kontakty a další soubory. Zálohování lze nastavit i automaticky – chytrý telefon jej provádí, když

je přihlášen k internetu (WiFi/mobilní data). Najdete je v sekci Synchronizace a zálohování. V nastavení uvidíte, kdy naposledy byl obsah zálohován. Jedinou výjimkou jsou Google Fotky. Zda jsou fotky zálohované, zjistíte pouze v aplikaci Google Fotky. Obsah Google disku je přístupný z telefonu, ale i z počítače nebo notebooku.

Zálohovat si data jak na cloud od výrobce telefonu, tak i na Google disk se vyplatí. Třeba v případě, že si v budoucnu pořídíte telefon od výrobce, který využívá jiný cloud.

Apple iCloud

iCloud, jak už název napovídá, je cloudová služba vyvinutá a provozovaná společností Apple. Je integrována ve všech zařízeních od této firmy. V případě, že již máte své Apple ID, automaticky máte aktivovanou základní

verzi iCloud úložiště a nejspíš je tam již většina vašich fotek/souborů zálohovaná (tuto službu lze samozřejmě jednoduše v nastavení Apple zařízení vypnout). Pokud se bojíte, zda-li vám služba nebude účtovat nějaké peníze, obávat se nemusíte. Základní "balíček" objemu dat je zcela zdarma. U iCloudu se jedná o 5 GB zdarma (GB = jednotka paměti). Tento objem dat stačí pro základní zálohu fotek a dokumentů. Za rozšíření paměti, např. z 5 GB na 200 GB se již platí měsíční poplatek. Pro přihlášení do vašeho iCloudu je potřeba využít webovou stránku www.icloud.com, případně aplikaci ve vašem telefonu.

Další cloudy

Pokud byste chtěli vyzkoušet i jiný cloud, můžete si stáhnout jednu z aplikací, která tutu funkci má.

۲

One Drive

Cloud společnosti Microsoft (Windows)

Dropbox

Bankina Vato

V zemi jménem Bankina Vato je sice spousta bank, ale kromě zaměstnanců do nich skoro nikdo nechodí. Naučíte se tu, jak jednoduše nakládat se svými financemi, aniž byste kvůli tomu museli chodit do banky nebo na poštu.

Internetové bankovnictví představuje jednoduchý přehled všeho důležitého, co se týká vašeho bankovního účtu.

Najdete tam přehled odchozích a příchozích plateb i výběrů z bankomatu. Lze přes něj zadávat jednotlivé platby, nastavovat si trvalé příkazy, inkaso, SIPO, zobrazit historii plateb, zkontrolovat zůstatek na účtu nebo si měnit zdarma limity pro platební kartu.

Internetové bankovnictví můžete používat na počítači, ale i na chytrém telefonu. Většina bank už má dnes vlastní mobilní aplikaci. Jsou to například: Airbank, Komerční banka, ČSOB, Česká spořitelna (George), Raiffeisenbank, Creditas, Moneta, Sberbank, Oberbank, Fiobanka, MBank.

Výhodou používání internetového bankovnictví je jeho dostupnost 24 hodin a 7 dní v týdnu. Se svými financemi tak můžete pracovat kdykoli a nemusíte kvůli tomu chodit na pobočku banky. Bankovní transakce (např. platby) v rámci stejné banky jsou realizovány okamžitě, u ostatních případů je transakce provedena nejpozději do druhého dne.

Jak poslat platbu

- 1. Vyberete možnost "Nová platba".
- Vypíšete číslo účtu, na který platbu posíláte, případně i variabilní symbol, který jste obdrželi od prodejce. Můžete také připsat poznámku pro příjemce a poznámku pro vás (abyste později věděli, o jakou platbu se jednalo).
- 3. Vypíšete částku, kterou chcete poslat.
- 4. Potvrdíte platbu.
- Internetové bankovnictví vám vždy ještě zadanou platbu shrne, abyste mohli všechny údaje zkontrolovat.
- Odešlete platbu. Jakmile to uděláte, platbu již nelze zrušit.

Bankovní aplikace obsahují i čtečku **QR kódů**. To jsou kódy podobné čárovým kódům, jen dokáží obsáhnout mnohem více dat. Třeba údaje o vaší platbě. Pokud máte k platbě vygenerovaný QR kód (od příjemce platby), můžete jej pomocí čtečky v bankovnictví naskenovat a platební údaje se automaticky načtou do platebního příkazu. Nemusíte tedy nic zadávat ručně. Příkaz pro jistotu zkontrolujete, platbu potvrdíte a odešlete.

Jak nastavit inkaso a SIPO

- 1. V menu zvolíte položku Inkaso nebo SIPO.
- 2. Vypíšete platební údaje.
- 3. Platbu nazvete Inkaso nebo SIPO.
- 4. Nastavíte frekvenci, tj. jak často bude platba hrazena (např. 1x měsíčně).
- 5. Zadáte datum splatnosti, tj. od kdy se má začít platit.
- 6. Doporučujeme také nastavit si zaslání potvrzení e-mailem.

Jak platit na internetu

Vaše platební karta musí mít **povolené platby na internetu**, jinak fungovat na internetu nebude a všechny transakce vám budou zamítnuty.

Dále je potřeba si **nastavit limity** pro placení kartou na internetu. Limit se nastavuje v internetovém bankovnictví nebo na pobočce banky. Výhodou nastavení přes internetové bankovnictví je, že si limit můžete měnit klidně každý den. Limit si nastavte např. na 5 000 Kč. V případě, že se chystáte kupovat letenku, zájezd nebo televizi, můžete si limit dočasně zvýšit např. na 20 000 Kč. Z důvodů bezpečnosti placení kartou na internetu preferujte platby se zabezpečením 3D Secure.

۲

Kde je nejbližší bankomat

Pro zjištění, kde je nejbližší bankomat, využijte aplikaci Mapy, kde do vyhledávacího řádku napíšete bod zájmu "Bankomat" nebo ho přímo vyberte ze seznamu bodů zájmů.

Platby přes aplikaci Google Pay

Google Pay je aplikace od Googlu, která umožňuje rychlý a snadný způsob placení na milionech míst – na webu, v obchodech a na dalších místech. V jediné službě nabízí vše, co u pokladny potřebujete, a vaše

platební údaje jsou přitom v bezpečí. Svůj účet navíc můžete spravovat kdekoli – na webu nebo v aplikaci.

Platby přes aplikaci Apple Wallet

۲

Apple Wallet (v překladu: peněženka od Applu) je předinstalovaná aplikace ve vašem iPhonu. Slouží k uložení vašich karet, platebních kuponů, vstupenek, studentských průkazu, karet do obchodů a možnosti

bezkontaktní platby pomocí vašeho telefonu. Pro přidání karty do Apple Wallet stačí otevřít aplikaci a kliknout v pravém horním rohu na tlačítko "+". Aplikace vám další postup již sama ukáže. Pro aktivaci karty stačí při zamčeném telefonu dvakrát kliknout na tlačítko Home. Poté zvolíte kartu, kterou chcete platit. Jednoduchým přiložením telefonu k terminálu následně provedete platbu.

Bezpečnost při platbě přes aplikaci

Je to bezpečné? Ano, určitě mnohem bezpečnější než nosit karty u sebe v peněžence. Karty můžete mít schované doma a přitom je mít ve svém chytrém telefonu kdykoli k dispozici.

۲

۲

Poznámky

Vaše	poznámky:

😐 Digitální odysea

Vaše poznámky:	

moudrá sovička

Poznámky

Vaše	poznámky:

😐 Digitální odysea

Vaše poznámky:	

moudrá sovička

🖴 Digitální odysea

odysea.nadacevodafone.cz www.moudrasovicka.cz seniorionline.cz

۲

odysea@moudrasovicka.cz 800 220 044 ۲

